

vilde vistnok findes i lige saa stort Omfang hos Menighederne, og derfor troer jeg egentlig ikke, at det, saaledes at fremkomme med nedfattende Bemærkninger om Geistligheden, virkelig vil tjene til at nedsætte Standen. Sammenligne vi den nærværende Tingenes Tilstand med den, der eksisterede for 20 eller 30 Aar siden, da troer jeg ikke, at vi i den Henseende ville staae tilfamme; jeg troer, at vor Tid fuldkommen kan taale en Sammenligning med de Aar, der ligge tilbage. Jeg maa dog belte beklage, at saadanne Dyringer ere fremkomne, fordi vi jo alle vide, hvilket Smuds der i Ulandet kastes paa de Geistlige, der komme her fra Landet; vi vide jo, hvorledes de nedsættes og forhaanes, som om de virkelig ikke vare værdige til at beklæde deres Plads. Her i Landet vil man vistnok vide at bedømme saadanne Dyringer; men andetsteds vilde de kunne tjene til en velkommen Bestyrkelse af de Udbredelser og Forhaanelser, som i saa rigeligt Maal af Landets Fjender ere bleve dnygede paa de Geistlige, der ere komne her fra Landet.

Der var en æret Rigsdagsmand fra det samme Amt som jeg (Barfod), der fremhævede forskellige Egenstaber, som Præsten havde. Han nævnte saaledes, at han var Avlsbruger, Overstolemester, Politimester, Amtsforvalter; jeg troer, at det var omtrent de Egenstaber, han nævnte; hertil kunde endnu føies en heel Deel andre, saasom, at han er Mand, Fader, Broder, Søn etc.; dette er Noget, der hører til Livet; det er ikke muligt at være i det menneskelige Samsund, uden at man paa mange Maader knyttes til dette Samsund; saaledes var f. Ex. Apostlen Peder Fisker og Apostlen Paulus Teltmager. Forøvrigt vil jeg gjerne indrømme, at der kan være saadanne Omstændigheder, hvor det Jordtilliggende, som Præstegaarden har, er saa betydeligt, at det fortrinsviis kan lægge Beslag paa Præstens Tid og Kræfter, men da er der jo den meget lette Udvei for ham, at han kan bortforpagte det. At Geistligheden paa Landet skulde være berøvet alt Jordtilliggende, er vistnok Noget, som de, der kjende Forholdene der, vilde finde meget lidet ønskeligt; og at derfor Præsten al-

tid kommer til at beholde endeel Jord, vilde vistnok de, der kjende Forholdene paa Landet, finde i sin Orden; det vil vistnok findes rigtigt, at han har en Smaal Mælk og lidt Korn at give bort til dem, som maatte henvende sig til ham om Saadant. Jeg troer ogsaa, at han i mange Henseender langt bedre vil forstaae saavel Landbrugernes Bekymring og Glæde, naar han selv ved sin egen Bedrift noget er knyttet til de samme Interesser; hans Ord vilde oftere have en langt større Vægt, naar de, der høre dem, vide, at han har samme Interesser som de, og de vilde med Laalmodighed finde sig i haarde Tilfiskelser, naar de vide, at han, der taler til dem, ikke mindre rammes deraf end de Andre. — Jeg kan heller ikke nægte, at jeg for mit Vedkommende paa ingen Maade kan ønske, at Præstens Stilling til Skolen skulde undergaae væsentlige Forandringer. Jeg troer, at det Forhold, der nu bestaaer imellem Præsten og Børnene, i mange Henseender ser til, at Præsten knytter Forbindelser med Familierne, hvilket i høi Grad er gavnligt for det hele Forhold. Jeg har selv været Landsbypræst, og jeg veed, at et af de letteste og nemmeste Midler til at komme i Berøring med Familierne netop var, at jeg interesserede mig for Børnene. Netop i Præstens Omgang med Børnene ligger der et sæls Baand, som med Lethed knytter ham til Familierne. Dette med Hensyn til Bemærkninger, der maaskee ligge det foreliggende Lovforslag noget fjernt.

Hvad nu Lovforslaget i sig selv angaaer, da kan jeg heller ikke Andet end for mit Vedkommende ønske, at det maa gaae over til den Behandling og underkastes Drøftelse i et Udvalg. Der er fra den ærede Forslagsstillers Side virkelig taget Hensyn til den bestaaende Rettighed, som er givet Hs. Majestæt ifølge Grundloven, nemlig at bortgive Præsteembederne. Det kan paa den anden Side heller ikke nægtes, at, naar Valget indskrænkes til 3, saa vil det i Virkeligheden blive et Beto, som Menigheden kommer til at anvende med Hensyn til de 2; men ikke desto mindre troer jeg ikke, at denne indskrænkede Rettighed vil kunne udøve den gjensidende Indflydelse paa Kirken, som den ærede Taler antydede. Jeg